

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 59P/130/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221206035
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1221206035.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred sudkyňou JUDr. Michaelou Pacherovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: D. J. W., M.. XX.XX.XXXX, zastúpená v konaní Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matky: J. W., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. Y. XX, Q., t.č. P. XX, Q., otec v rodnom liste neuvedený, o vyslovenie osvojiteľnosti a pozbavenie rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd vyslovuje osvojiteľnosť maloletého dieťaťa: D. J. W., M.. XX.XX.XXXX, dieťa matky J. W., M.. XX.XX.XXXX a otca v rodnom liste neuvedeného.

II. Súd pozbavuje matku J. W., M.. XX.XX.XXXX rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: D. J. W., M.. XX.XX.XXXX.

III. Súd ustanovuje maloletému dieťaťu: D. J. W., M.. XX.XX.XXXX, poručníka - Mestskú časť Bratislava - Staré mesto, Vajanského nábrežie 3, Bratislava, ktorý bude maloleté dieťa zastupovať, spravovať jeho majetok a dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa maloletému dieťaťu poskytuje.

IV. Poručník je povinný predkladať správy o maloletom dieťati: správy o výkone svojej funkcie a nakladaní s majetkom maloletej vždy k 31.12 každého roka.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej len "navrhovateľ") sa návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.12.2021, domáhal, aby súd vyslovil osvojiteľnosť maloletého dieťaťa: D. J. W., M.. XX.XX.XXXX (v čase podania návrhu nebolo meno dieťaťa určené), aby súd pozbavil matku maloletej jej rodičovských práv a povinností k maloletej a ustanovil dieťaťu poručníka - Mestskú časť Bratislava - Staré mesto.

2. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že maloletá sa narodila matke J. W., M.. XX.XX.XXXX, otec v rodnom liste uvedený nie je. Matka o maloletej nejavila záujem, preto bola neodkladným opatrením Okresného súdu Bratislava II č.k. 27P/78/2021-13 zo dňa 24.05.2022 umiestnená po narodení do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Pezinok. Maloletá bola zaradená do zoznamu detí, ktorým je vhodné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Následne bolo dieťa nakontakované na manželov B. - L., M.. XX.XX.XXXX J. V., M.. XX.XX.XXXX, prebehli interakcie s dieťaťom. Interakcie boli úspešné, žiadatelia si podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadali, aby im bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti. Uznesením Okresného súdu Bratislava II, č.k. 27P/169/2021-30 zo dňa 18.11.2021 bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti žiadateľov - L. B.,

M.. XX.XX.XXXX J. V. B., M.. XX.XX.XXXX. Dňa 03.12.2021 oznámilo Centrum pre deti a rodiny Pezinok navrhovateľovi, že u maloletej sú splnené podmienky na vyslovenie jej osvojiteľnosti, nakoľko matka ani nikto z jej rodiny sa o dieťa nezaujíma ani ju nenavštevuje.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, oboznámením sa obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 27P/78/2021, 27P/169/2021, 27P/87/2021, rodným listom maloletej, oznámením Centra pre deti a rodiny Pezinok zo dňa 03.12.2021, ako i ďalším obsahom spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

4. Uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 24.05.2021, č. k. 27P/78/2021-13, bola maloletá (v tom čase s menom neurčeným) priezvisko W.Á., M.. XX.XX.XXXX dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Pezinok. Univerzitnej nemocnici Bratislava, pracovisko Nemocnica Ružinov, kde sa maloletá narodila, bola uložená povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti povereného pracovníka Centra pre deti a rodiny Pezinok. Súd rozhodol na základe zistenia, že maloletá sa narodila dňa 18.05.2021 matke J. W., M.. XX.XX.XXXX, otec v rodnom liste uvedený nebol. Matka v nemocnici priznala príležitostné užívanie Pervitínu, moč mala pri vyšetrení pozitívny. Do poradne nechodila. Uviedla, že maloletá je jej štvrtým dieťaťom. Má 7 ročného syna Q. W.A., M.. XX.XX.XXXX, ktorý je v starostlivosti jeho otca, 4 ročného syna D. a maloletého U. L., M.. XX.XX.XXXX, ktorí boli po narodení umiestnení do Centra pre deti a rodiny Malacky, z dôvodu závislosti matky na návykových látkach.

5. Uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 18.11.2021, č. k. 27P/169/2021-30, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletú do spoločnej osobnej starostlivosti manželom: V. B., M.. XX.XX.XXXX J. L.. L. B., M.. XX.XX.XXXX, Centru pre deti a rodiny Pezinok bola uložená povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti manželov B., ktorým bola uložená povinnosť aby v lehote do 30 dní od dourčenia uznesenia podali návrh vo veci samej o zverenie maloletého dieťaťa do ich predosvojiteľskej starostlivosti.

6. Uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 24.11.2021, č.k. 27P/87/2021-46- súd určil maloletej meno: D. J..

7. Uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 26.05.2020, č. k. 11P/34/2020-46, bol maloletej ustanovený kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, na zastupovanie maloletej v predmetnom konaní.

8. Z obsahu rodného listu maloletej s menom neurčeným, priezvisko W., M.. XX.XX.XXXX, zapísanej v knihe narodení matričného úradu Q. - D., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXXX, súd zistil, že matkou maloletej je J. W., M.. XX.XX.XXXX, otec dieťaťa v rodnom liste uvedený nie je.

9. Z obsahu oznámenia Centra pre deti a rodiny Pezinok zo dňa 03.12.2021 vyplýva, že od doby, kedy bolo dieťa umiestnené v ich zariadenia, t.j. odo dňa 26.05.2021 sa matka o dieťa zaujíma naposledy dňa 04.06.2021. Od uvedeného dátumu sa matka ani nikto iný z príbuzných o maloletú nezaujímal, nenavštívil ju, centrum ani iným spôsobom nekontaktoval.

10. Z obsahu úradného záznamu spísaného na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 22.06.2022 súd zistil, že matka dieťaťa sa uvedeného dňa dostavila na úrad po predchádzajúcom rozhovore zo dňa 15.06.2022. Matka bola oboznámená s prebiehajúcim konaním, k čomu uviedla, že si je vedomá toho, že maloletá je v starostlivosti žiadateľov, že je na nich naviazaná, požiadala aby jej bolo umožnené ešte jedno stretnutie s dcérou. Matka prehlásila, že nechce dieťa od žiadateľov odtrhať, je si vedomá, že jej je u nich dobre, chce sa dostaviť na pojednávanie súdu a vysloviť súhlas s osvojiteľnosťou dieťaťa a pozbavením rodičovských práv a povinnosti jej ako matky. Vyjadrila záujem, aby dieťa vyrastalo v dobrých podmienkach. Dňa 23.06.2022 sa matka telefonicky skontaktovala s pracovníčkou UPSVaR-u s tým, že sa na súd nedostaví, poukazujúc na svoje skoršie vyjadrenie, ktoré už spísala na úrade.

11. Na termín pojednávania dňa 23.06.2022 sa matka dieťaťa nedostavila, z ktorého dôvodu súd vec prejedal v jej neprítomnosti podľa § 180 CSP.

12. Kolízný opatrovník na pojednávaní súdu zotrval na podanom návrhu. Potvrdil, že dňa 22.06.2022 sa matka dostavila na úrad, na jej žiadosť aby mohla ešte raz vidieť svoju dcéru jej bolo sprostredkované stretnutie s maloletou priamo na úrade. Nešlo však o stretnutie, ktorým by matka prejavila skutočný záujem zabezpečiť starostlivosť o svoje dieťa, išlo skôr o záujem matky sa s dieťaťom rozlúčiť. Matka spomínala svoju nepriaznivú finančnú situáciu. Posledný kontakt matky v CDR bol dňa 04.06.2021 od ktorej doby záujem o dieťa žiadnym spôsobom neprejavovala. Matke sa medzičasom narodilo ďalšie dieťa - syn J. W., M.. XX.XX.XXXX, ktorého má zatiaľ vo svojej starostlivosti.

13. Podľa § 135 písm. a), b), c) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len "CMP") konaniami vo veciach osvojenia sú konanie o osvojiteľnosti, o osvojenie a o zverenie maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti.

Podľa § 139 zákona CMP súd v konaní môže vysluchnúť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

Podľa § 101 ods. 1 Zákona o rodine na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako potrebný na osvojenie je súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Podľa § 102 ods. 1 písm. a), b), c), d) Zákona o rodine na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

c) je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo

d) dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Podľa § 102 ods. 2 Zákona o rodine osobný súhlas rodiča podľa odseku 1 písm. d) musí mať písomnú formu a musí byť uskutočnený pred súdom alebo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany, alebo pred povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany v zdravotníckom zariadení, kde sa dieťa narodilo. Odvolať súhlas možno len do času, kým maloleté dieťa nie je umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhodne súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv a povinností.

14. Cieľom konania o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa je snaha chrániť záujmy dieťaťa tým, že sa ešte pred konaním o osvojenie definitívne vyrieši otázka, či je alebo nie je potrebný súhlas rodičov s osvojením. Ak súd vysloví, že maloleté dieťa je osvojiteľné, rodičia viac nie sú účastníkmi konania o zverenie maloletého dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti, ani konania o osvojenie maloletého dieťaťa. Zákon o rodine v § 102 ods. 1 upravuje štyri prípady, kedy nie je pre osvojenie potrebný súhlas rodiča maloletého dieťaťa, a to prípad tzv. kvalifikovaného nezáujmu o dieťa, prípad absolútneho nezáujmu o dieťa po jeho narodení resp. po tzv. utajenom pôrode a prípad, kedy rodičia udelia blanketový súhlas s osvojením vopred. Kvalifikovaný nezáujem o dieťa je stav, pri ktorom je zjavné, že rodič nemieni obnoviť svoju starostlivosť o dieťa alebo obnoviť výkon svojich rodičovských práv a povinností k dieťaťu. Blanketový súhlas môže byť udelený len rodičmi osobne pred súdom, orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí v zdravotníckom zariadení, musí mať písomnú formu.

15. Súd po komplexnom zhodnotení vykonaného dokazovania a dôslednom zvážení skutkových okolností, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení vyslovil osvojiteľnosť maloletej D. J. W., M.. XX.XX.XXXX, čo znamená, že dieťa je pre prípad osvojenia právne voľné. Súhlas matky maloletej na osvojenie dieťaťa nie je potrebný, keďže bola splnená podmienka podľa § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, matka maloletej totiž po dobu viac ako 6 mesiacov neprejavovala o maloletú kvalifikovaný záujem, keď maloletú navštívila v zariadení ústavnej starostlivosti poslednýkrát dňa 04.06.2021, od ktorej doby do rozhodnutia súdu ubehlo viac ako 12 mesiacov. Následne stretnutie matky s dieťaťom, ku ktorému došlo na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava dňa 22.06.2022 nepovažoval úrad za kvalifikovaný kontakt matky s dieťaťom so záujmom matky zabezpečovať starostlivosť o svoju dcéru ale išlo o želanie matky naposledy vidieť svoju dcéru pred vyslovením jej osvojiteľnosti. Súd konštatuje, že nezistil žiadne objektívne okolnosti ani právne skutočnosti, ktoré by bránili vysloviť osvojiteľnosť maloletej a umožniť tak osvojenie maloletej do budúcnosti, čo bude nepochybne v jej najlepšom záujme a poskytne jej možnosť vyrastať v kompletnej rodine za súčasného pozitívneho vplyvu na jej psychický, fyzický, emočný vývoj.

16. Najväčším zásahom do rodičovských práv a povinností je rozhodnutie súdu o pozbavení ich výkonu, ktoré rozhodnutie sa viaže na výkon rodičovských práv a povinností ku konkrétnemu dieťaťu. Dôvody na podklade ktorých môže súd takto rozhodnúť vymedzuje Zákon o rodine taxatívne, in concreto rodič svoje rodičovské práva a povinnosti zneužíva najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním alebo iným zlým zaobchádzaním s dieťaťom alebo rodič výkon svojich rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam zanedbáva závažným spôsobom. Zanedbávaním možno rozumieť dlhodobé neplnenie si rodičovských práv a povinností, trvalé ponechanie dieťaťa v zariadení ústavnej starostlivosti spojené s nezáujmom o toto dieťa a s neprejavom snahy o jeho prevzatie do rodinnej výchovy, nemorálny spôsob života, sústavne neplnenie si vyživovacej povinnosti k dieťaťu a pod. Predpokladom pozbavenia rodičovskej zodpovednosti je, že rodič si neplní svoje povinnosti, aj keby ich plniť mohol.

17. Súd podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine pozbavil matku výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že matka maloletej závažným spôsobom zanedbáva výkon rodičovských práv a povinností k maloletej, nakoľko maloletá bola ihneď po narodení, uznesením Okresného súdu Bratislava II špecifikovaným v odseku 4. tohto rozsudku zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Pezinok a následne uznesením Okresného súdu Bratislava II špecifikovaným v odseku 5. tohto rozsudku bola dočasne zverená do spoločnej starostlivosti manželov B.. Od doby, kedy bola maloletá po narodení umiestnená do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Pezinok ju matka navštívila naposledy dňa 04.06.2021, neprejavila záujem úpravou svojich sociálnych pomerov opätovne získať maloletú do svojej osobnej starostlivosti. Rovnako ani v súčasnosti, kedy je maloletá na podklade uznesenia špecifikovaného v odseku 5. tohto rozsudku dočasne zverená do spoločnej starostlivosti manželov B., matka o maloletú neprejavuje záujem. Rovnako mal súd preukázané, že otec maloletej v rodnom liste uvedený nie je. To, že matka chcela dcéru pred pojednávaním súdu v tejto veci ešte vidieť, nevyhodnotil súd ako skutočný záujem matky o opätovné prevzatie starostlivosti o svoju dcéru.

18. Podľa § 56 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

Podľa § 56 ods. 3 Zákona o rodine, ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

Podľa § 57 ods. 3 Zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

Podľa § 58 ods. 3 Zákona o rodine poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

Podľa § 58 ods. 7 Zákona o rodine, medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká výživovacia povinnosť.

Podľa § 59 ods. 1 zákona o rodine poručníctvo zaniká a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b) smrťou maloletého dieťaťa, c) smrťou poručníka, d) zánikom dôvodu, pre ktorý bol poručník ustanovený, e) dosiahnutím plnoletosti rodiča maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 3, § 29), f) právoplatným rozhodnutím súdu o zbavení poručníka výkonu funkcie alebo o jeho odvolaní.

Podľa § 59 ods. 2 Zákona o rodine, súd zbaví poručníka výkonu funkcie na jeho návrh.

Podľa § 59 ods. 3 Zákona o rodine, súd odvolá poručníka z funkcie, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušil svoje povinnosti alebo zneužíva svoje práva vyplývajúce z poručníctva.

Podľa § 59 ods. 5 Zákona o rodine, ak poručníctvo zanikne smrťou poručníka alebo právoplatným rozhodnutím súdu o pozbavení poručníka výkonu funkcie alebo o jeho odvolaní a ak je to naďalej v záujme maloletého dieťaťa potrebné, súd rozhodne o ustanovení nového poručníka.

19. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia a vzhľadom na skutočnosť, že súd týmto rozsudkom pozbavil matku rodičovských práv a povinností k maloletej D. J. W., M. XX.XX.XXXX, otec dieťaťa v rodnom liste uvedený nie je, neexistuje toho času žiadny zákonný zástupca, ktorý by za maloleté dieťa konal. Ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu súd preto považoval za nevyhnutné a jednoznačne v jeho záujme. Keďže maloletá sa momentálne nachádza v starostlivosti manželov B., ktorých bydlisko je na ulici C. XXX/X, Q., súd ustanovil maloletému dieťaťu za poručníka Mestskú časť Bratislava - Staré mesto, ktorá s ustanovením za poručníka vyslovila súhlas a v ktorej územnom obvode sa nachádza miesto aktuálneho bydliska maloletej.

20. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).